

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

(Course Plan)

عنوان درس: فرآیند یادگیری و روش آموزش به مددجو
گروه فراگیر: دانشجویان کارشناسی پرستاری ترم ۳
نیمسال: اول ۱۴۰۱ - ۱۴۰۰
نام استاد: دکتر محمد رضا منصوریان
تعداد واحد: ۱ واحد (نظری - عملی)
پیشنیاز: اصول و فنون پرستاری

هدف کلی درس:

آشنایی با نظریه‌ها، مراحل و انواع روش‌های یاددهی-یادگیری و کاربرد روش‌های نوین برنامه ریزی، آموزش و ارزشیابی فعالیت‌های آموزشی

اهداف ویژه:

□ از دانشجویان محترم انتظار می‌رود که در پایان این درس بتوانند:

- ۱- مفاهیم آموزش و یادگیری را تعریف نموده، اجزاء اصلی فرآیند آموزش را بیان کرده آن را با فرآیند پرستاری مقایسه کنند.
- ۲- اصول و نظریه‌های یادگیری را با توجه به مکاتب مربوطه و کاربردهای آموزشی آنها توضیح دهند.
- ۳- حیطه‌های سه گانه یادگیری و سطوح مختلف آنها را توضیح داده، اهداف مناسبی در سطوح مختلف حیطه شناختی تدوین کنند.
- ۴- اهمیت تشکیل پرونده آموزشی برای مددجو را بیان کرده، نیازهای مددجویان را از نظر جسمی، روانی، اجتماعی توضیح دهند.
- ۵- مفاهیم مربوط به ارتباط پرستار و بیمار را در آموزش توضیح داده، برای بهبود ارتباط با مددجو روشی کاربردی پیشنهاد دهند.
- ۶- پیش نیازهای برنامه ریزی آموزشی را توضیح داده، ویژگی‌ها و روش تنظیم طراحی پیشگام تدریس را تشریح و نمونه‌ای مناسب تنظیم نمایند.
- ۷- تمایز روشها و الگوی‌های تدریس را توضیح داده، مراحل روش‌های سخنرانی، ایفای نقش و الگوی پیش‌سازماندهنده را تبیین نمایند.
- ۸- لزوم استفاده از تکنولوژی آموزشی را در آموزش مددجو بیان نموده، مزایا و معایب هریک از وسایل آموزشی برای مددجویان را تحلیل نمایند.
- ۹- انواع ارزشیابی پیشرفت تحصیلی را توضیح داده، اهمیت استمرار ارزشیابی آموزشی و بازخورد نتایج آن به مددجو را بیان کنند.
- ۱۰- اصول نگارش سناریوی تدریس را شرح داده آن را برای یک بیمار فرضی بر اساس یادگیری معنی‌دار دیوید آزوبل تدوین نمایند.
- ۱۱- به طریقه ایفای نقش، سناریوی آموزش به مددجوی تدوین شده خود را با به کارگیری روش و الگوی تدریس مناسب اجرا نمایند.
- ۱۲- آموزش به مددجوی سایر دانشجویان را نقد کنند.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

((جدول طراحی پیشگام تدریس))

جلسه	موضوع	اهداف جلسات
اول	معارفه _ ارزشیابی آغازین _ تبیین انتظارات	برقراری ارتباط، اطمینان از داشتن پیش نیازها _ جایابی _ تعیین اهداف
دوم	مفاهیم و فرآیند آموزش و یادگیری (ارزشیابی تشخیصی)	در پایان این جلسه از دانشجویان محترم انتظار می رود که: ۱- مفاهیم آموزش و یادگیری و انواع آن را تعریف نموده و وجه آنها را از یکدیگر افتراق دهند. ۲- فرآیند آموزش را شرح داده آن را با فرآیند پرستاری مقایسه نمایند.
سوم	اصول و نظریه های یادگیری و کاربردهای آموزشی آنها	۱- اصول یادگیری را با توجه به نیازهای فراگیر توضیح داده، قوانین و موانع آن را برشمارند. ۲- نظریه های یادگیری و کاربردهای آموزشی آنها در آموزش به مددجو را توضیح دهند.
چهارم	حیطه های یادگیری و سطوح آن ها	۱- حیطه های سه گانه یادگیری و سطوح مختلف آنها را توضیح دهند. ۲- تحلیل آموزشی را شرح داده، اهمیت تدوین اهداف در جریان آموزش و روش تعیین آن را بیان نمایند. ۳- با توجه به اصول مربوطه اهداف مناسبی در سطوح مختلف حیطه شناختی بنویسند.
پنجم	نیازهای یادگیری و تشکیل پرونده آموزشی مددجو	۱- اهمیت تشکیل پرونده آموزشی برای مددجو را بیان کنند. ۲- روش های تعیین نیازهای آموزشی مددجویان از نظر جسمی روانی، اجتماعی را توضیح دهند.
ششم	برنامه ریزی آموزشی	۱- پیش نیازهای برنامه ریزی آموزشی را توضیح دهند. ۲- بر اساس اصول گفته شده طراحی پیشگام تدریس مناسبی برای آموزش به مددجو تدوین نمایند.
هفتم	کاربرد روش ها و الگوی های تدریس در آموزش مددجو (ارزشیابی تکوینی)	۱- روشهای نوین تدریس را با روش های سنتی مقایسه نمایند. ۲- مزایا و معایب هر یک از روش های مرسوم آموزش به مددجو نظیر سخنرانی و ایفای نقش را تشریح کنند. ۳- الگوهای مناسب تدریس در آموزش به مددجو را بیان نموده، مبانی نظری و مراحل عملی الگوی تدریس پیش سازماندهنده را شرح دهند.
هشتم	تکنولوژی آموزشی در آموزش به مددجو	۱- کاربرد وسایل آموزشی را در آموزش تبیین نموده، وسیله آموزشی را با رسانه آموزشی مقایسه کنند. ۲- مزایا و معایب هر یک از وسایل آموزشی برای هر گروه از مددجویان را تحلیل کنند.
نهم	ارتباط پرستار و بیمار - ارتباط برای آموزش	۱- مفاهیم مربوط به ارتباط پرستار و بیمار را در جریان آموزش توضیح دهند. ۲- برای بهبود ارتباط در جریان آموزش به مددجو روشی کاربردی پیشنهاد دهند.
دهم	انواع ارزشیابی یادگیری در آموزش مددجو	۱- انواع ارزشیابی پیشرفت تحصیلی را توضیح دهند. ۲- اهمیت استمرار ارزشیابی آموزشی و باز خورد آن به مددجو را بیان کنند.
یازدهم	اصول نگارش سناریوی تدریس	۱- بخشهای مختلف سناریوی تدریس را شرح دهند. ۲- روش نگارش سناریوی آموزش مددجو را برای یک بیمار فرضی بر اساس نظریه یادگیری معنی دار آزوبل توضیح دهند.
دوازدهم	کار عملی تدوین سناریوی تدریس	۱- بیمار فرضی جهت تدوین سناریوی تدریس انتخاب نمایند. ۲- سناریوی تدریس را به صورت پروژه عملی برای بیمار انتخاب شده خویش تدوین و ارائه نمایند.
سیزدهم	اجرای عملی سناریوی آموزش به مددجو	۱- هریک از دانشجویان سناریوی تدوین شده خویش را به طریقه ایفای نقش بصورت عملی اجرا نمایند. ۲- اجرای آموزش به مددجوی سایر دانشجویان هم گروه را نقد نمایند.
چهاردهم	اجرای عملی سناریوی آموزش به مددجو	۱- هریک از دانشجویان سناریوی تدوین شده خویش را به طریقه ایفای نقش بصورت عملی اجرا نمایند. ۲- اجرای آموزش به مددجوی سایر دانشجویان هم گروه را نقد نمایند.
پانزدهم	اجرای عملی سناریوی آموزش به مددجو	۱- هریک از دانشجویان سناریوی تدوین شده خویش را به طریقه ایفای نقش بصورت عملی اجرا نمایند. ۲- اجرای آموزش به مددجوی سایر دانشجویان هم گروه را نقد نمایند.
شانزدهم	اجرای عملی سناریوی آموزش به مددجو	۱- هریک از دانشجویان سناریوی تدوین شده خویش را به طریقه ایفای نقش بصورت عملی اجرا نمایند. ۲- اجرای آموزش به مددجوی سایر دانشجویان هم گروه را نقد نمایند.
هفدهم	اجرای عملی سناریوی آموزش به مددجو	۱- هریک از دانشجویان سناریوی تدوین شده خویش را به طریقه ایفای نقش بصورت عملی اجرا نمایند. ۲- اجرای آموزش به مددجوی سایر دانشجویان هم گروه را نقد نمایند.
هجدهم	اجرای عملی سناریوی آموزش به مددجو	۱- هریک از دانشجویان سناریوی تدوین شده خویش را به طریقه ایفای نقش بصورت عملی اجرا نمایند. ۲- اجرای آموزش به مددجوی سایر دانشجویان هم گروه را نقد نمایند.
نوزدهم	اجرای عملی سناریوی آموزش به مددجو	۱- هریک از دانشجویان سناریوی تدوین شده خویش را به طریقه ایفای نقش بصورت عملی اجرا نمایند. ۲- اجرای آموزش به مددجوی سایر دانشجویان هم گروه را نقد نمایند.
بیستم	اجرای عملی سناریوی آموزش به مددجو	۱- هریک از دانشجویان سناریوی تدوین شده خویش را به طریقه ایفای نقش بصورت عملی اجرا نمایند. ۲- اجرای آموزش به مددجوی سایر دانشجویان هم گروه را نقد نمایند.
بیست و یکم	تحلیل نتایج ارزشیابی و گزارش نویسی	۱- نتایج ارزشیابی های انجام شده را تحلیل کنند. ۲- گزارش مناسبی از آموزش انجام شده به مددجو در پرونده آموزشی مددجو ثبت نمایند.
بیست و دوم	ارزشیابی تراکمی	تخصیص پیشرفت تحصیلی دانشجو

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

روش تدریس: سخنرانی - اکتشافی - ایفای نقش

الگوی تدریس: پیش سازمان دهنده

وظایف و تکالیف دانشجوی:

- 1- دانشجویان می بایست بطور منظم و راس ساعت مقرر در کلاس های آنلاین درس حاضر باشند.
- 2- دانشجویان با مطالعه منابع معرفی شده و با آمادگی قبلی در کلاس حاضر شده و مکلف به شرکت فعال در مباحث درسی می باشند.
- 3- هر دانشجو مکلف به تدوین یک سناریوی آموزش به مددجو بر اساس اصول گفته شده در کلاس است.
- 4- هر دانشجو می بایست نسبت به اجرای سناریوی آموزش به مددجوی خود به روش ایفای نقش اقدام نماید.
- 5- هر دانشجو مکلف به نقد اجرای آموزش سایر دانشجویان همتا بر اساس ابزار ارزیابی مربوطه و ارائه بازخورد مناسب می باشد.

روش ارزشیابی دانشجوی:

ردیف	شرح فعالیت	درصد	نمره
۱	حضور منظم در کلاس و شرکت در فعالیت های گروهی	۱۰٪	۲
۲	آزمون تکوینی	۱۰٪	۲
۳	تدوین سناریوی آموزش به مددجو	۲۰٪	۴
۴	اجرای سناریوی آموزش به مددجو	۲۰٪	۴
۵	آزمون تراکمی	۴۰٪	۸
	جمع	۱۰۰٪	۲۰

منابع مطالعه:

- ۱- اسدی نوقابی، احمد علی. «فرآیند یادگیری و اصول آموزش به بیمار» تهران: نشر بشری. آخرین چاپ.
 - ۲- آقازاده، محرم «تاکتیکها و فنون تکنولوژی آموزشی» تهران: نشر سبحان. آخرین چاپ.
 - ۳- جویس، ویل «الگوهای تدریس ۲۰۰۰» محمد رضا بهرنگی (مترجم). آخرین چاپ.
 - ۴- دوگاس، ویتور «اصول مراقبت از بیمار» ترجمه گروه مترجمین تهران: نشر سالمی. آخرین چاپ.
 - ۵- سیف، علی اکبر «روشهای سنجش و اندازه گیری پیشرفت تحصیلی» تهران: انتشارات دوران. آخرین چاپ.
 - ۶- صابریان، معصومه. چگونه طرح درس بنویسیم؟ آخرین چاپ.
 - ۷- صفوی، امان... «کلیات روشها و فنون تدریس» تهران: انتشارات معاصر. آخرین چاپ.
 - ۸- عبدالعلیان، معصومه. روش های تدریس و یادگیری در آموزش پرستاری و مامایی. آخرین چاپ.
 - ۹- عبدالعلیان، معصومه. روش های تدریس و یادگیری در آموزش پرستاری. دانشگاه علوم پزشکی بابل. آخرین چاپ.
 - ۱۰- معزی، داریوش ریزایی، ناهید «اصول و روشهای آموزش به بیمار» مشهد. مشر سخن کستر. آخرین چاپ.
 - ۱۱- ملکولم، کرایک «تحلیل نیازهای یادگیری» زهرا سادات مکانی (مترجم). تهران: معاونت آموزشی وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی، آخرین چاپ.
 - ۱۲- مهاجر، ایروانی تانیا، «اصول آموزش به بیمار» تهران. نشر ویرایش. آخرین چاپ.
 - ۱۳- هرگنهان، السون. «مقدمه ای بر نظریه های یادگیری» علی اکبر سیف (مترجم) نشر داوران. آخرین چاپ.
- 14 - Redman, B.klug. "the practice of patint education". Ninth Edition, St. louis: Mosby. (last Edidion).
- 15- Roy, C. Bertelmo, J. etal. " Patient Teaching made incredibly easy". Springhouse corp, pensilvania. (last Edidion).
- 16- Springhouse Crop. "patient teaching refrence manual ". pensilvania:lippincot willams & winking. (last Edidion).